

СЪЮЗ НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ЧЛЕН НА "EUROPEAN DISABILITY FORUM"

Национален център за обучение, квалификация,
информация и консултации за хора с увреждания

година XXXI
май 2021 г.

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

I. НАЦИОНАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ НА И ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ И ЧЛЕНОВЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ КЪМ МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ИЗПРАТИХА СТАНОВИЩЕ ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ КЪМ МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ. Становището е по проект на постановление на МС за изменение и допълнение на Наредбата за медицинската експертиза, приета с Постановление № 120 на Министерския съвет от 2017 г.

В партньорство с лекарите от различни специалности организациите представят своите становища по отделни увреждания.

Национално представителните организации на хората с увреждания предлагат промени, във връзка с дискриминационен текст за експертни решения отпреди 2005 година. Организациите настояват административно да бъде признат пожизненият ТЕЛК.

Организациите на хората с увреждания не са съгласни с промените в Приложение 1 на Министерския съвет и предлагат по-обстойно да се прегледа цялата Наредба за медицинската експертиза и настояват да се преразгледа методиката за формиране на вид и степен на увреждане.

Публикуваме предложенията на Национално представителните организации на и за хората с увреждания с цел усъвършенстване на Наредбата за медицинска експертиза и основно приложение №2 към чл. 63, ал.3 „Методика за прилагане на отправните точки за оценка на трайно намалената работоспособност (вида и степента на увреждане) в проценти” от изпратеното становище:

"Текста на т. III. да придобие следната редакция:

„Когато са налице няколко увреждания, независимо дали са за заболявания от общ характер или за заболявания с причинна връзка, за всяко от които в отправните точки за оценка на трайно намалената работоспособност/ вид и степен на увреждане е посочен отделен процент, оценката на трайно намалената работоспособност/ вид и степен на увреждане се определя, като се взема най-високият процент по съответната отправна точка на най-тежкото увреждане и към него се прибавят 10 на сто от сбора на уврежданията с определена степен 30 и над 30%”. Всички останали увреждания под 30% се вписват в Експертното решение, но не участват във формирането на крайния процент на види степен на увреждане/намалена работоспособност.

Текста на т. IV. да придобие следната редакция:

IV. (Изм. – ДВ, бр. 46 от 2019 г., в сила от 11.06.2019 г.) Когато са налице две или

повече увреждания, за всяко от които в отправните точки за оценка на трайно намалената работоспособност/вид и степен на увреждане е посочен отделен процент, и най-малко две от тях са с определен процент трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане – 50 или над 50 на сто, независимо дали са за заболявания от общ характер, или за заболявания с причинна връзка, оценката на трайно намалената работоспособност/вида и степента на увреждане се определя, като се взема най-високият процент по съответната отправна точка на най-тежкото увреждане. Към него се прибавят 21 на сто от сбора на процентите на всички съпътстващи увреждания.

Мотиви: Продължителните обсъждания на промените в Наредбата за медицинска експертиза и основно приложение №2 към чл. 63, ал.3 „Методика за прилагане на отправните точки за оценка на трайно намалената работоспособност (вида и степента на увреждане) в проценти”, ние винаги сме считали, че редакцията на т. III не отразява коректно реалният здравен статус на хората с множество увреждания. Независимо, че Върховният административен съд я отхвърля с не много ясни мотиви основно от процесуален характер, ние считаме че духът на мотивите на решението ясно показват, че върховните административни съдии считат за несправедливо не отразяването в ТЕЛК-овото решение на наличието на няколко увреждания. В тази връзка ние предлагаме в редакцията на т. III да бъдат отчитани с по-нисък процент- 10% и второто и следващи заболявания, при условие че са довели до увреждане 30 и повече процента. В случай, че текста бъде приет ще постигнем желаното ограничаване на влиянието на маловажните случаи и ще отдадем значимото при оценката на увреждания от по-тежък характер.

Направеното предложение във връзка с т. IV на промяна на процента от 20 на 21 отчита факта, че ако едно лице е с водещо заболяване от 50% и допълнителните му увреждания от които едно е с 50 % имат сбор от 100%, то 21% ще му дадат шанса да премине във второто ниво на увреждане в диапазона 71-90%. В тези случаи комбинацията от високата степен на две увреждания всяко от които от 50 и над 50% плюс други увреждания под това ниво според нас води до значителен по-тежък здравен статус."

II. ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ УДЪЛЖАВА СРОКА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО ОПЕРАЦИЯ „ПАТРОНАЖНА ГРИЖА +“ ДО 30 ЮЛИ 2021 г. По процедурата се дава възможност общините да подават проекти за предоставяне на почасови социално-здравни услуги в домашна среда на възрастни над 65 г. в невъзможност за самообслужване, хора с увреждания или поставени под карантина заради COVID-19. Те могат да разчитат на екипите на „Патронажна грижа +“ за доставка на храни, лекарства и продукти от първа необходимост, закупени със собствени средства, както и за съдействие при неотложни административни услуги.

Бюджетът на процедурата е 85 млн. лв., а одобрените проекти ще се изпълняват до 30 юни 2023 г. За всяка община има определен прогнозен максимален размер на финансовата помощ, който е съобразен с очаквания брой нуждаещи се и със социалните услуги в съответната община.

За първи път се дават възможности за адаптиране на социалните услуги, делегирани от държавата, с цел превенция от заразяване с коронавирус. Общините ще могат да включат в проектите си дейности, свързани с дезинфекция на сградите, в които се предоставят социални услуги, тестване на персонала и потребителите, преграждане на помещения с цел изолиране на заразени потребители, допълнителни възнаграждения за персонала за извънреден труд и др.

До момента проектни предложения по „Патронажна грижа +“ са подали 161 общини. 119 от тях са сключили договори и са започнали да предоставят услуги за 26 784 души. Общата стойност на сключените договори е над 41,5 млн. лв.

III. ДОБАВКАТА ОТ 50 ЛЕВА КЪМ ПЕНСИИТЕ НА ВСИЧКИ БЪЛГАРСКИ ПЕНСИОНЕРИ ЩЕ ПРОДЪЛЖИ ПОНЕ ДО КРАЯ НА МАНДАТА НА СЛУЖЕБНОТО ПРАВИТЕЛСТВО. Това съобщи вицепремиерът по икономическите и социалните политики и министър на труда и социалната политика Гълъб Донев на брифинг с министъра на финансите Асен Василев след първото заседание на служебното правителство.

IV. АКТУАЛИЗИРАНА Е ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА МЕСЕЦ ЮНИ 2021 г. Осем нови проекта на подзаконови нормативни актове от компетентността на Министерския съвет бяха включени в Оперативната програма на правителството за месец юни.

В програмата на правителството за месец юни е включено определянето на нов размер на социалната пенсия за старост. Предвижда се увеличение от 1 юли на социалната пенсия за старост и на пенсиите, несвързани с трудова дейност (пенсия за военна инвалидност, пенсия за гражданска инвалидност, социална пенсия за инвалидност и персоналната пенсия) и добавките, които се изчисляват в процент от нея.

Проект за изменение на Методиката за извършване на оценка на потребностите от подкрепа за хората с увреждания също е включен в правителствената програма за юни. Промените ще гарантират оптимален ред и ясни процедури за осигуряване на подкрепа за хората с увреждания съобразно реалните им нужди за социално включване. Прецизират се степените на зависимост, обвързани с определяне на брой часове за лична помощ, на базата на индивидуална оценка на потребностите и зависимостта от интензивна подкрепа на ползвателя от друго лице за различни дейности в ежедневието.

Новите проекти на нормативни актове, включени в оперативната програма на Министерския съвет, ще бъдат публикувани заедно с извършените частични предварителни оценки на въздействието на Портала за обществени консултации www.strategy.bg.

V. МИНИСТЪРЪТ НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА ГЪЛЪБ ДОНЕВ ПОДПИСА ЗАПОВЕДИТЕ ЗА УТВЪРЖДАВАНЕ НА ТРИТЕ РЕГИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ЗА ЗАЕТОСТ В ОБЛАСТИТЕ ВАРНА, ЛОВЕЧ И СМОЛЯН. Чрез изпълнението им ще се разкрийт близо 300 нови работни места в над 130 населени

места, което ще даде възможност за работа на безработни младежи до 29 години, безработни над 50-годишна възраст, продължително безработни, хора с увреждания, безработни с ниска квалификация.

Те ще бъдат наемани от общините за извършване на дейности, свързани с поддържане и почистване на пътища, улици, осигуряване на поддръжка на сграден фонд и дребни ремонтни дейности, опазване и поддържане на околната среда и др. Общо 108 са работните места, на които ще бъдат устроени безработни, регистрирани в бюрата по труда във Варненска област. В Ловеч те са 96, а в Смолян – 90.

Основната цел на програмите е създаване на възможности за повишаване на заетостта, намаляване на безработицата и преодоляване негативните последици от пандемията сред уязвимите групи на пазара на труда. Срокът за реализация на програмата във Варна е от 25 май до 30 ноември, а в Ловеч и Смолян от 1 юни до 30 ноември.

Финансирането на регионалните програми за заетост е със средства от Националния план за действие по заетостта на Министерството на труда и социалната политика.

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

ОТ МЕСЕЦ АПРИЛ 2021 г. АГЕНЦИЯТА ЗА СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ (АСП) ЗАПОЧНА ДА ИЗПЛАЩА ГОДИШНАТА ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА ЗА ХРАНИТЕЛНИ ПРОДУКТИ В РАЗМЕР НА 120 лв.

Във връзка с получени запитвания от граждани, свързани с изплащането на тази помощ, от АСП напомнят, че съгласно разпоредбата на чл. 64 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г., през тази година на пенсионери, на които пенсията или сборът от пенсиите заедно с добавките и компенсациите към тях е от 300,01 лв. до 369 лв. включително, се отпуска еднократно годишна финансова подкрепа за хранителни продукти в размер на 120 лв.

Информацията за лицата, които отговарят на посочения критерий, се предоставя ежемесечно на Агенцията и териториалните подразделения - дирекциите „Социално подпомагане“ от Националния осигурителен институт.

Получаваната от гражданите компенсация към пенсиите в размер на 50 лв., както и всички помощи и добавки по Закона за хората с увреждания, Закона за семейни помощи за деца, Закона за социално подпомагане, Закона за закрила на детето и др., не се вземат предвид при определяне на правото.

Важно е да се отбележи, че ако до м. декември 2021 г. включително бъде променен размерът на получаваната от лицето пенсия, така че заедно с добавките и компенсациите към нея да попадне в диапазона от 300,01 лв. до 369 лв., ще му бъде изплатена финансова подкрепа за хранителни продукти в размер на 120 лв.